BALKAN FLEET

PRAKTIČAN VODIČ ZA SVE VOZAČE

ZIMSKI VODIČ ZA VOZAČE

Pre polaska. Na klizavom putu. Kada nastane problem.

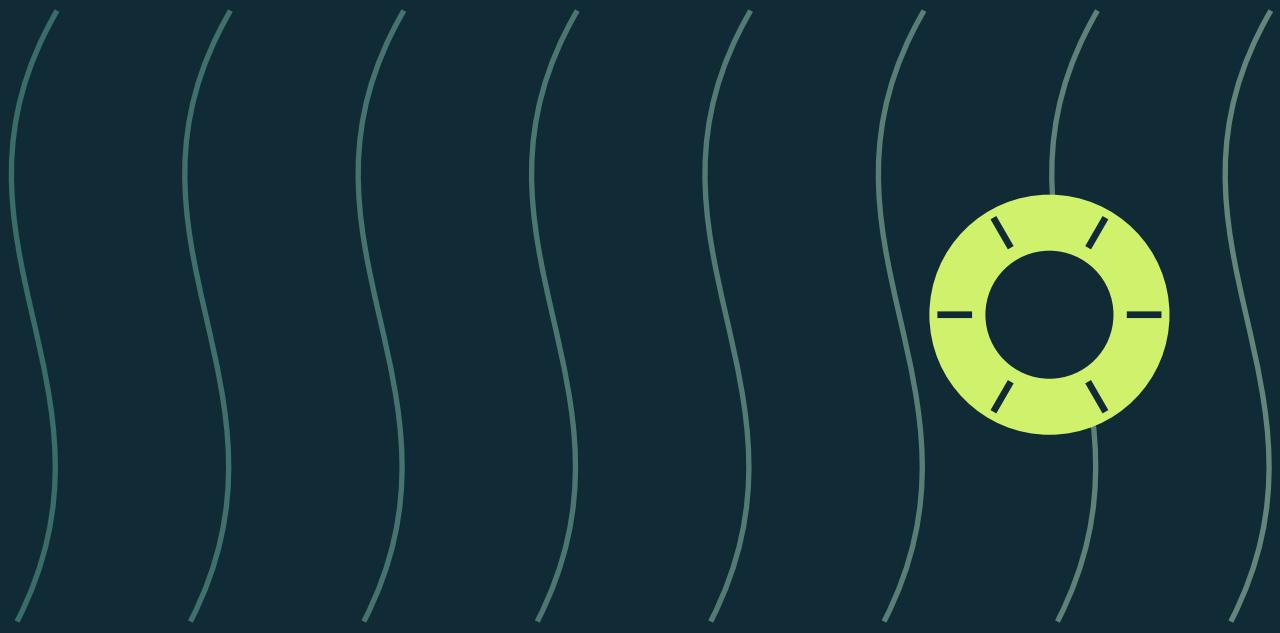

BESPLATNO IZDANJE ZA FLOTE I VOZAČE

balkanfleet.com

2026/27

Pre polaska: krenuti ili stati?

Ako nema bezbednih uslova, promena plana je ispravna odluka.

01 / KRENI

Kreni kada je bezbedno

Vozilo je tehnički ispravno; zimska oprema odgovara ruti; vremenska prognoza, stanje puteva i plan zaustavljanja su provereni.

02 / PROCENI

Promeni plan ako treba

Sneg ili poledica na delu rute, upozorenja o vetru, zastoji ili slaba vidljivost zahtevaju raniji polazak, alternativu ili dogovor sa dispečerom.

03 / NE POLAZI

Ne kreći sa nebezbednim vozilom

Neispravne kočnice ili upravljač, neodgovarajući pneumatici, neispravno odmagljivanje, ozbiljno upozorenje na tabli ili nebezbedna ruta: prijavi nalaz i traži rešenje.

04 / PITAJ

Ko potvrđuje spremnost?

Vozač obavlja pregled i prijavljuje kvar; servis procenjuje tehničko stanje; operativa potvrđuje rutu. Nijedan rok isporuke ne opravdava vožnju nebezbednim vozilom.

Obiđi vozilo, pa kreni

Brza dnevna kontrola nije zamena za servis ni propisani profesionalni pregled.

VIDLJIVOST

Prvo očisti stakla i krov

Očisti sva stakla, ogledala, svetla, kamere i senzore, a sneg sa krova ukloni bezbedno, uz opremu za visoka vozila. Proveri brisače, zimsku tečnost i odmagljivanje.

PNEUMATICI

Proveri stanje, ne samo oznaku

Pogledaj oštećenja, neravnomerno habanje, očigledno nedovoljan pritisak i šaru. Pritisak meri na hladnim gumama prema preporuci proizvođača; propisani minimum zavisi od zemlje.

SIGNALI

Upozorenja shvati ozbiljno

Proveri svetla, stop svetla, pokazivače pravca i upozorenja. Ako postoji kritično upozorenje ili promenjeno ponašanje kočnica/upravljanja, ne nastavljaj bez procene.

OPREMA

Proveri osnovnu zimsku torbu

Strugač, četka, reflektujući prsluk, signalizacija, telefon/punjač, baterijska lampa, rukavice i topla odeća. Za duže ture: voda, hrana, ćebe i odgovarajući lanci.

Ruta se planira i za kašnjenje

Dobra priprema pretpostavlja da se uslovi na putu mogu brzo promeniti.

PROGNOZA

Pogledaj stanje puta, ne samo temperaturu

Proveri zvanične informacije o padavinama, vetru, ograničenjima, zatvorenim deonicama i zimskom održavanju. Mostovi, prevoji i senovite deonice mogu biti zaleđeni i kada je ostatak puta mokar.

REZERVA

Vreme i energija

Planiraj više vremena, pauze i alternativnu trasu. Ne pokušavaj da izgubljene minute nadoknadiš brzinom. Ponesi dovoljno goriva ili energije za čekanje i promenu rute.

PRAVILA

Pre granice proveri tri stvari

Za svaku državu proveri zimske pneumatike, minimalnu šaru i oznaku (M+S/3PMSF), zatim pravilo za lance i lokalne znake. Za autobuse, teretna vozila i prikolice važe posebne odredbe.

KOMUNIKACIJA

Neko treba da zna gde ideš

Za duži put podeli rutu i očekivano vreme dolaska. U floti koristi definisan kanal za prijavu uslova i zastoja; telefon koristi samo kada je bezbedno zaustavljeno vozilo.

Četiri zimske situacije

Na klizavom putu najveća greška su nagle komande.

LED

Crni led

Providan led se teško vidi. Posebno pazi na mostove, nadvožnjake, senovite krivine i mesta uz vodu. Smanji brzinu ranije i izbegni naglo kočenje i skretanje.

SNEG

Svež i ugažen sneg

Vozi sporo i ravnomerno; izbegavaj naglo ubrzavanje. Pazi na kolotrage, nanose i sneg koji prekriva ivicu puta. Ne računaj da je očišćena traka jednako prijanjiva svuda.

BLJUZGAVICA

Sneg i voda

Bljuzgavica smanjuje kontakt pneumatika sa podlogom. Drži oba dlana na volanu, povećaj razmak i izbegavaj duboke naslage pri brzini. Nagli manevar može izazvati gubitak kontrole.

MAGLA

Slaba vidljivost

Koristi odgovarajuća svetla prema uslovima i propisima. Ne vozi prema svetlima vozila ispred kao jedinom orijentiru; razmak prilagodi onome što zaista vidiš.

Koči ranije. Skreći mirnije.

Elektronski sistemi pomažu, ali ne stvaraju prijanjanje.

RAZMAK

Ostavi prostora za grešku

Na snegu i ledu zaustavni put može biti znatno duži. Razmak prilagodi vidljivosti, nagibu, brzini i vozilu; ne oslanjaj se na jedno univerzalno pravilo u sekundama.

KOČENJE

Ako vozilo ima ABS

Kod prinudnog kočenja sa ABS-om primeni čvrst, kontinuiran pritisak na pedalu i upravljaj ka bezbednom prostoru. Pulsiranje pedale je normalno; ne pumpaj kočnicu.

PROKLIZAVANJE

Ako se izgubi prijanjanje

Gledaj tamo gde želiš da vozilo ide, izbegni naglo okretanje volana i dodavanje gasa. Blago smanji gas i prati uputstvo vozila; reakcija zavisi od sistema i vrste proklizavanja.

USPON I NIZBRDO

Ne čekaj sredinu uspona

Proceni nagib pre ulaska; održavaj blag i ujednačen pogon. Na nizbrdici smanji brzinu pre početka spusta. Na klizavoj podlozi izbegavaj naglo motorno/rekuperativno kočenje.

Lanci: priprema pre planine

Oznaka pneumatika i oprema moraju odgovarati konkretnoj zemlji i vozilu.

PRE PUTA

Probaj ih u suvim uslovima

Proveri dimenziju, odobrenje za točkove, uputstvo proizvođača i dozvoljeni razmak u blatobranu. Uvežbaj postavljanje pre putovanja, uz rukavice i podlogu za kolena.

KADA

Ne čekaj da ostaneš zaglavljen

Postavi lance samo na bezbednom mestu i kada su potrebni ili propisani. Ne zaustavljaj se na voznoj traci radi postavljanja. Ako put nema bezbedno mesto, promeni plan.

KAKO

Po uputstvu, ne po pretpostavci

Pogonska osovina, 4x4 i pojedina EV vozila imaju različita ograničenja. Sledi uputstvo za vozilo i lance, zatim proveri zategnutost prema instrukcijama.

POSLE

Smanji brzinu i ukloni ih na vreme

Poštuj ograničenje proizvođača lanaca i lokalnu signalizaciju. Na čistom kolovozu ih ukloni čim je bezbedno i dozvoljeno, da ne oštetiš gume i put.

Prati ono što drugi ne očekuju

Deo zimskog rizika dolazi od ostalih vozila i održavanja puta.

RALICE

Plugu treba mnogo prostora

Ne vozi tik uz ralicu niti je pretiči bez jasne vidljivosti i prostora. Vozilo održavanja može naglo usporiti, skrenuti ili bacati sneg i so.

DRUGI

Očekuj različito prijanjanje

Autobusi, kamioni i natovarena dostavna vozila mogu drugačije reagovati. Ne ulazi im u mrtav ugao i ne zaustavljaj se naglo neposredno ispred teškog vozila.

SENKE

Mokro ne znači nezaleđeno

Deonica u senci ili preko mosta može biti klizavija od ostatka puta. Vidljivost staklastog leda može biti minimalna. Pripremi se pre krivine, ne tokom nje.

UMOR

Pauza je deo bezbednog plana

Duže putovanje u lošim uslovima brže zamara. Povećaj učestalost bezbednih pauza i ne koristi telefon tokom vožnje. Ako se osećaš pospano, stani na odgovarajućem mestu.

Kvar ili zaglavljivanje u snegu

Prvo zaštiti ljude. Vozilo je drugo.

ODMAH

Proceni gde se nalaziš

Ako možeš bezbedno, skloni vozilo van saobraćajne trake, uključi upozorenje i pozovi pomoć. Na autoputu postupaj po lokalnim pravilima: na opasnom mestu izađi na bezbednu stranu i potraži zaklon.

MEĆAVA

Ako je bezbednije ostati u vozilu

U udaljenoj oblasti i snažnoj mećavi ostanak u vozilu može biti bezbedniji od hodanja kroz sneg. Obavesti pomoć o lokaciji, štedi energiju, ostani vidljiv i prati stanje putnika.

IZDUVNI GAS

Oprez od ugljen-monoksida

Kod vozila sa motorom sa sagorevanjem redovno proveri da sneg ne blokira izduvnu cev. Ne pokreći motor ako je izduv blokiran ili je vozilo u zatvorenom prostoru. Ako je bezbedno, oslobodi izduv; grejanje koristi povremeno, uz dotok svežeg vazduha.

POMOĆ

Jasna prijava ubrzava pomoć

Prijavi lokaciju/GPS, smer vožnje, broj ljudi, povrede, stanje vozila, gorivo ili SOC i vremenske uslove. Hitni broj 112 funkcioniše u EU; drugde proveri lokalne brojeve.

Električni automobil zimi

Prilagodi plan i očekivanja, ne vozi samo prema prikazanom dometu.

DOMET

Zima menja energetsku potrošnju

Grejanje kabine, temperatura baterije, brzina, vetar i nagib menjaju potrošnju. Koristi stvarne podatke i uobičajenu rezervu; ne očekuj identičan gubitak dometa kod svih EV.

PREDGREJANJE

Iskoristi punjač kada možeš

Predgrej kabinu i bateriju dok je vozilo priključeno, ako proizvođač to omogućava. Hladna baterija može prihvatati manju snagu DC punjenja; planiraj više vremena.

REKUPERACIJA

Odziv može biti drugačiji

U hladnoći i pri visokom SOC-u rekuperativno usporavanje može biti ograničeno. Ne računaj na identično usporavanje svaki put; budi spreman da koristiš radnu kočnicu.

PUNJENJE

Prvo stanje konektora i mesta

Na zaleđenoj podlozi bezbedno priđi punjaču. Ne koristi oštećene konektore ili kablove i ne pokušavaj samostalne radove na visokonaponskim delovima.

Kamion, autobus i dostavno vozilo

Ova stranica je dopuna, ne zamena za propisani dnevni pregled.

KAMION

Pneumatika i prikolica

Proveri podizanje vazdušnog pritiska i upozorenja, curenja, povezivanje prikolice, svetla, kočnice i osiguranje tereta. Kod zaleđenih priključaka ili neispravnosti prijavi problem.

AUTOBUS

Putnici i vrata

Proveri ulaz/izlaz, rukohvate, odmagljivanje, grejanje, svetla i dostupnost izlaza za slučaj opasnosti. Led na stepeništu i neispravna vrata nisu detalji za kasnije.

SVAKI DEFEKT

Zapiši i prijavi

Upiši identifikaciju vozila, datum, simptome i kome je prijavljeno. Ako je kvar opasan, vozilo ne sme nastaviti rad dok se ne otkloni.

GRANICA

Kategorija i konfiguracija

Za N2/N3 i M2/M3 proveri posebna pravila za osovine, šaru, lance, prikolice i period važenja. Pravila M1 se ne prenose automatski na teške kategorije.

Šta prijaviti dispečeru ili servisu

Prijavi šta se desilo, gde si i kakva pomoć treba.

01

Gde si?

Lokacija, smer kretanja, oznaka puta, najbliži izlaz ili GPS koordinata. Ako je deo puta zatvoren, navedi bezbednu lokaciju zaustavljanja.

02

Šta se dogodilo?

Opis simptoma, fotografija ako je bezbedno, poruka na instrument tabli i trenutni vremenski uslovi. Nemoj nagađati uzrok kvara.

03

Koliki je rizik?

Da li ima povređenih, ugroženih putnika ili saobraćaja? Da li vozilo blokira put? Da li je potreban hitan poziv službama?

04

Koji je sledeći korak?

Potvrdi da je poruka primljena i ko organizuje pomoć. Ne nastavljaj put sa kritičnim kvarom samo zbog roka ili čekanja odobrenja.

Brza kartica za zimsku vožnju

Sačuvaj u telefonu ili odštampaj. Sadržaj dopunjuje redovni pregled.

01

PRE POLASKA

- Stakla, krov, svetla i tablice očišćeni.
- Pneumatici i upozorenja provereni.
- Grejanje i odmagljivanje rade.
- Ruta, prognoza i oprema provereni.

02

NA PUTU

- Smanji brzinu rano.
- Povećaj razmak.
- Bez naglog kočenja i upravljanja.
- Mostove i senke tretiraj kao moguće zaleđene.

03

AKO STANEŠ

- Zaštiti ljude.
- Pozovi pomoć iz bezbednog položaja.
- Prijavi lokaciju i broj putnika.
- Kod ICE vozila drži izduvnu cev slobodnom.

04

STOP / NE KREĆI

- Kočnice, upravljač, preglednost ili gume nisu bezbedni.
- Kritično upozorenje.
- Ruta je zatvorena ili uslovi prevazilaze sposobnosti vozila/vozača.

Izvori i metodologija

Kliknite na link za proveru. Urednički pregled: 30.10.2026.

NHTSA **NHTSA: winter driving tips**
www.nhtsa.gov

AA **The AA: winter essentials**
www.theaa.com

ICE **The AA: driving on black ice**
www.theaa.com

RSA **Road Safety Authority: severe weather**
www.rsa.ie

DVSA1 **UK DVSA: HGV daily checks**
www.gov.uk

DVSA2 **UK DVSA: bus/coach checks**
www.gov.uk

DVSA3 **UK DVSA: operator safety system**
www.gov.uk

DOE **US DOE: EV cold weather guidance**
afdc.energy.gov

ECC **ECC France, updated 23 Oct 2026**
www.europe-consommateurs.eu

FR **France Service Public, 20 Oct 2026**
www.service-public.gouv.fr

NO1 **Norwegian Roads Administration: heavy t**
www.vegvesen.no

Propisi su informativni; proveriti aktuelne zahteve za konkretnu rutu i vozilo.